

Jan Kolek

Katedra Opakowania Towarów
Akademia Ekonomiczna w Krakowie

5. NOWOCZESNE OPAKOWANIA DO PRODUKTÓW SPOŻYWCZYCH JAKO ELEMENT SYSTEMU PRODUKT-OPAKOWANIE-ŚRODOWISKO ZEWNĘTRZNE

Stopień, w jakim opakowanie chroni produkt jest określony przez jego zdolność do spełnienia funkcji bariery między zewnętrznym otoczeniem i wewnętrznym środowiskiem, w którym znajduje się produkt. Dobór materiału opakowaniowego wykazującego wysoką odporność chemiczną i odpowiednie właściwości chemiczne oraz neutralność pod względem smakowo-zapachowym, a także stosowanie odpowiednich technik pakowania i przechowywania żywności odgrywają istotną rolę w zachowaniu jakości artykułów żywnościowych. Przy ocenie opakowania nie można go rozpatrywać jako pojedynczy element, ale uwzględnia się możliwości wzajemnych oddziaływań w złożonym układzie trójskładnikowym: produkt spożywczy - opakowanie - środowisko zewnętrzne. Rozważa się system:

$$S = \langle E, P \rangle$$

gdzie: E - zbiór elementów,

P - zbiór relacji między tymi elementami.

Przedstawienie opakowania jako elementu tego systemu pozwala na uwzględnienie wszystkich czynników działających na opakowanie, zarówno ze strony środowiska zewnętrznego $\{N_z\}$ jak i wewnętrznego $\{N_w\}$. W każdym ze zbiorów $\{N_z\}$ i $\{N_w\}$ istnieją czynniki dominujące, których działanie determinuje czas użytkowania opakowania. Kryterium oceny skuteczności działania opakowania jest zbiór krytycznych wartości parametrów opakowania $\alpha = \{\alpha_k, k = 1, 2, \dots, K\}$, po osiągnięciu których opakowanie uważa się za nieprzydatne. Kryterium to wyznacza się w oparciu o wyniki badań eksploatacyjnych: czynnik, który w jednym układzie wywiera dominujący wpływ, w innym układzie może powodować zmiany pomijalnie małe. ■